

The Relationship Between Ethics Behavior and The Academic Procrastination and Attitude To Cheating

Siroos Ghanbari*¹, Ahmad Azizi²

پذیرش مقاله: ۱۴۰۱/۰۳/۲۴

دریافت مقاله: ۱۴۰۰/۱۰/۱۹

Accepted Date: 2022/06/14

Received Date: 2022/01/09

Abstract

The main purpose of this study is to investigate the factors affecting academic procrastination and attitude to cheating, which can play an effective role in students' academic achievement. Understanding this importance, the present study has been conducted with the aim of the relationship between ethics and academic procrastination and attitude to cheating. The students of each society, as the efficient and future creators of each country, are a group that occupies a major part of the planning and budget of each country. The most important indicator of the efficiency of science and the most prominent indicator of what an educational system should do is the academic progress of learners, so the success of any educational system depends on the extent to which that system has been able to achieve the expected performance (Ghanbari and Sultanzadeh, 2016). One of the issues that can be seen in the behavior of students today is cheating. Cheating is one of the common unethical phenomena in educational systems, which has become increasingly easier and popular with the development of new technologies. Cheating in educational situations often takes place in the form of cheating in exams and cheating in homework (Amiri & Khamesan, 2011). Cheating or deception is a common immoral phenomenon in the educational systems that have become increasingly facilitated and prevalent with the development of new technologies. Academic cheating is any deceptive or fraudulent attempt to evade the rules, standards, practices, customs, and norms to obtain unfair benefits or to protect the person who has cheated. Academic cheating is defined as the presentation of immoral and dishonest behavior by students to achieve academic success (Afzali et al., 2020). If we do not think about fighting fraud and preventing its spread, we will eventually reach a point where the university has a large number of outputs each year that cannot play their effective and desirable role and have been shown to meet the expectations and needs of society. Dealing with deceptive academic behaviors is important because people who commit academic cheating often transmit this inappropriate behavior to their work environments after graduation. Since the

1. Professor of Educational Management, Department of Educational Sciences, Faculty of Humanities, Bu- Ali Sina University, Hamadan, Iran.

*Responsible author:

Email: s.ghanbari@basu.ac.ir

2. PhD student in Educational Management, Department of Educational Sciences, Faculty of Humanities, Bu- Ali Sina University, Hamadan, Iran.

prevalence of cheating has the potential to place great constraints on the flourishing of individual and institutional talents, it should not be treated as a trivial form of deviant behavior (Laripour et al., 2021). Procrastination is one of the most troubling issues in today's societies that has attracted the attention of many researchers and reduces academic motivation and performance (Narimani et al., 2017). One of the major challenges of the educational process is academic procrastination, which has been mentioned as one of the most serious problems of daily life and education in educational systems (Ghosh and Roy, 2017). Procrastination makes sense in both individual and collective affairs. Finally, it can be said that in all these meanings lies a kind of hand and that hand (Haghani et al., 2016). Academic procrastination or procrastination refers to the predominant tendency of learners to delay academic activities and goals to the extent that it affects optimal performance (Han and Groshit, 2018). Various psychological factors can cause the emergence of academic procrastination. Anxiety, dependence, hatred of tasks, fear of failure, fear of negative evaluation, perfectionism, irrational beliefs, low self-esteem, poor study habits, and acquired inability are among these factors (Mehdizadeh et al., 2018). Procrastination has important objective consequences (loss of deadlines, loss of opportunities, loss of income, low production, and wasted time) and emotional consequences (low mood, increased anxiety, fear and anger, and low motivation) in Follows (Van Wick, 2004). Based on what has been said, it can be said that academic procrastination and attitude towards cheating as a kind of immoral behavior in universities need serious consideration, in addition to this important issue that universities deal with, the need to the development of behaviors based on ethics and moral values by its members, especially students. The rise or fall of nations is closely linked to moral values. Because the path to perfection is not possible without moral values, and the creation and emergence of dramatic social and political changes will not be possible without the future creators being transformed and having no moral transformations in the internal reconstruction (Hassani et al., 2014). One of the essential issues that the higher education system needs to pay serious attention to students is ethics in academic activities (Greenwalt et al., 2017). In this regard, ethics knowledge that discusses moral principles and values; Values that observe the behaviors and voluntary traits of individuals and their distinction in terms of good and bad, merit and demerit, goodness and ugliness, and merit and demerit (Faraskhah, 2006; Saki, 2011). Ethics is one of the most basic human needs and is considered one of the most important cultural factors of development (Sobhani & Nakhaei, 2019). Studies have shown that ethics has a significant effect on attitudes toward academic fraud and procrastination (Kaufman, 2008; Patterzek et al., 2015).

The approach of this research is a descriptive correlation. The statistical population includes all undergraduate students of the Bu-Ali Sina University of Hamadan. 386 students were selected using a stratified random sampling method. Three standard questionnaires on ethics, academic procrastination, and attitudes toward fraud were used to collect research data. Data were collected and analyzed using Pearson correlation coefficient and path analysis in LISREL and SPSS statistical software.

The results showed that the relationship between ethics behavior and academic procrastination and attitude to cheating is negative and significant. As a result, the

dimensions of ethics behavior can be considered to reduce academic procrastination and attitude to cheating among students. Analysis of research hypotheses showed that there is a negative and significant relationship between self-efficacy and scientific responsibility of ethics behavior components with academic procrastination. Based on the results, it can be stated that self-efficacy in students can create a context in which they consider themselves efficient and effective, Be creative in teaching and research, feel that they can play an effective role in advancing educational goals, In addition, scientific responsibility provides the context for students to honestly share their scientific information with others, believing that they are constantly updating their scientific archives, knowledge, and skills. As a result of these conditions, academic procrastination in them is reduced, so that they have a good speed in performing homework, to do their homework on time. Therefore, the institutionalization of moral principles makes the students to be energetic and active in their educational and educational roles, and to avoid slacking and neglecting their work, and to try more seriously and with more effort in fulfilling their duties. In addition, the results showed that social responsibility, self-efficacy, and scientific responsibility of the components of ethics behavior have a negative and significant relationship with attitude to cheating. Based on the results, it can be stated that social responsibility emphasizes the solution of social problems by the individual based on his study and research, holding himself accountable to students, society and parents has a social commitment to maintaining human dignity. Self-efficacy also refers to satisfaction with one's educational and research performance. Finally, scientific responsibility emphasizes aspects such as compliance with specialized, technical, educational and research standards. As a result of the existence of the mentioned moral values, we can see a negative attitude towards students to cheating, who consider cheating as a kind of lie and abuse, committing it as wrong and violating the rights of others. The overall result of the study showed that ethics has a negative and significant relationship with academic procrastination and attitudes to cheating. Students, as moral actors, have a moral system that results from living in a social world. To explain their moral system, we need to see where they connect to the social world. Students in the context of family, neighbors, friends, education and civic relations, and especially through work, are tied to the social world and find certain morals, and therefore can design a moral system for themselves, within which avoid immoral behaviors. In line with the obtained results, it is suggested to develop sustainable moral characteristics in students, this can be achieved in the light of educational programs. It is also recommended that university professors create a conducive learning environment in their classrooms, actively engage learners, continuously evaluate students' knowledge, skills and attitudes, facilitate the achievement of educational goals, provide feedback to learners, inform students of their abilities, and Provide students with strengths and weaknesses and create opportunities for students to reduce cheating and procrastination.

Keywords: Ethics Behavior, Academic Procrastination, Attitude To Cheating.

رابطه اخلاق ورزشی با اهمال کاری تحصیلی و نگرش به تقلب

سیروس قنبری*^۱، احمد عزیزی^۲

چکیده

هدف: هدف اصلی این پژوهش بررسی عوامل مؤثر بر اهمال کاری تحصیلی و نگرش به تقلب است که می تواند در پیشرفت تحصیلی دانشجویان نقش مؤثری ایفا کند، یکی از این عواملها، رعایت اخلاق در فرایندهای کلاسی و تدریس است، با درک این مهم پژوهش حاضر با هدف رابطه اخلاق ورزشی با اهمال کاری تحصیلی و نگرش به تقلب انجام شده است.

روش: رویکرد این تحقیق توصیفی - همبستگی است. جامعه آماری شامل کلیه دانشجویان مقطع کارشناسی دانشگاه بوعلی سینا همدان می باشد، ۳۸۶ نفر از دانشجویان با استفاده از روش نمونه گیری تصادفی طبقه ای بر اساس دانشکده جهت مطالعه انتخاب شدند. برای گردآوری داده های پژوهش از سه پرسشنامه استاندارد اخلاق ورزشی، اهمال کاری تحصیلی و نگرش به تقلب استفاده شد. داده های تحقیق پس از جمع آوری با استفاده از ضریب همبستگی پیرسون و تحلیل مسیر در نرم افزارهای آماری LISREL, SPSS تحلیل شدند.

نتایج: نتایج بررسی نشان داد که رابطه اخلاق ورزشی با اهمال کاری تحصیلی و نگرش به تقلب منفی و معنی دار می باشد. در نتیجه برای کاهش اهمال کاری تحصیلی و نگرش به تقلب در میان دانشجویان می توان به ابعاد اخلاق ورزشی توجه کرد و اساتید به عنوان الگوهای رفتاری می توانند در رعایت اخلاق ورزشی در دانشجویان نقش مؤثری را ایفا کنند.

واژگان کلیدی: اخلاق ورزشی، اهمال کاری تحصیلی، نگرش به تقلب.

۱. استاد مدیریت آموزشی، گروه علوم تربیتی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه بوعلی سینا، همدان، ایران.

Email: s.ghanbari@basu.ac.ir

*نویسنده مسئول:

۲. دانشجوی مدیریت آموزشی، گروه علوم تربیتی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه بوعلی سینا، همدان، ایران

مقدمه و بیان مسئله

در دوران اخیر نقش و اهمیت دانشگاه و آموزش عالی در هدایت و اداره امور جامعه و ایجاد تحولات اساسی در راستای رشد علمی و فرهنگی ضرورت یافته است (Kizuri et al. 2019) در این راستا دانشجویان هر جامعه به‌عنوان قشر کارآمد و آینده‌سازان هر کشور، گروهی هستند که بخش عمده برنامه‌ریزی و بودجه‌ی هر کشور را به خود اختصاص می‌دهند، مهم‌ترین نشانگر بازده علم و برجسته‌ترین نشانگر کاری که یک نظام آموزشی باید انجام دهد، پیشرفت تحصیلی یادگیرندگان است، از این رو موفقیت هر نظام آموزشی بستگی به این دارد که آن نظام تا چه حد و به چه میزانی توانسته است به عملکرد مورد انتظار دست یابد (Ghanbari & Sultanzadeh, 2016). یکی از مسائلی که امروزه در رفتارهای دانشجویان مشاهده می‌شود مسئله تقلب می‌باشد. تقلب یا فریبکاری از پدیده‌های غیراخلاقی رایج در نظام‌های آموزشی است که با گسترش فناوری‌های نوین به‌طور فزاینده‌ای تسهیل یافته و رواج پیدا کرده است. تقلب در موقعیت‌های آموزشی اغلب و به‌صورت تقلب در امتحانات و تقلب در تکالیف درسی صورت می‌گیرد (Amiri & Khamesan, 2011). از سالیان دور تقلب یا فریبکاری پدیده‌ای فراگیر در نظام‌های آموزشی بوده است که برای آن هزینه‌های زیادی را متحمل شده‌اند. این پدیده، یکی از عوامل تهدیدکننده یادگیری فراگیران است و غالباً بیشتر میان دانشجویان به‌اندازه‌ای فراگیر است که بیشتر آن‌ها نوعی بی‌صدافتی تحصیلی را در طول دوران تحصیل خود گزارش کرده‌اند. گرچه درباره میزان شیوع تقلب درصد مشخصی تعیین نمی‌شود، در کشورهای مختلف پژوهش‌های متعدد نشان داده‌اند که این امر، خاص یک دوره تحصیلی، یک دانشگاه و یک کشور نیست و در تمامی دنیا دیده می‌شود (Sadeghi et al., 2017).

تقلب در هر حیطه‌ای می‌تواند وجود داشته باشد؛ پزشکی، داروسازی، اقتصاد، تولید، کشاورزی و... اما جایی که وجود تقلب در آن جلوه‌ای نامناسب دارد، محیط‌های علمی و آموزشی است (Farid, 2016). تقلب رفتاری را نشان می‌دهد که از «هنجارهای اخلاقی» دور می‌شود و به‌طور فریب آمیزی در تلاش برای به دست آوردن چیزهای با ارزش، از مجاری تخلف می‌باشد (Blood Good et al., 2008). پدیده تقلب علمی به‌عنوان یک تضاد بین فرهنگ جوانان و هنجارهای سیستم آموزشی یا به‌عنوان نشانه‌ای از فرهنگ‌های متفاوت در برنامه‌های آموزشی متفاوت تلقی می‌شود (Rosander & Kolnrod, 2009). تقلب تحصیلی هرگونه تلاش فریبنده و یا جعلی برای فرار از قوانین، استانداردها، شیوه‌ها، آداب و رسوم و هنجارها برای به دست آوردن مزایای ناعادلانه یا محافظت از کسی که تقلب نموده؛ می‌باشد. تقلب تحصیلی به‌عنوان ارائه رفتاری غیراخلاقی و غیر صادقانه از سوی دانشجویان به‌منظور کسب موفقیت تحصیلی تعریف شده است (Afzali et al., 2020). تقلب می‌تواند به‌صورت ناخواسته از طرف اساتید اعمال شود. بدین‌صورت که در امتحانات خاص و حساس برای دانشجویان، اساتید به‌منظور عملکرد مطلوب و موفقیت‌آمیز دانشجویان در آن امتحان، به شیوه غیرمستقیم به آن‌ها راهنمایی‌های بکنند (Farid, 2015). پژوهشگران بیان می‌کنند افرادی که اغلب تقلب می‌کنند، تقلب را به‌عنوان یک تخلف کمتر جدی در نظر می‌گیرند (Shaw et al., 2014). از دیدگاه دانشجویان تقلب امری عادی محسوب می‌شود که روز به روز در حال افزایش است. این موضوع بر نظم و انضباط دانشگاه اثر منفی می‌گذارد و در کاهش اعتبار و ارزش مدارک اعطایی آن مؤسسه دانشگاهی و علمی نقش دارد، چنانکه اعتبار آن را کاهش می‌دهد و بر رشد سلامت آن‌ها اثر می‌گذارد (Sadeghi et al., 2017).

نتایج تحقیقات دیگر نشان می‌دهد که اگرچه از نظر بسیاری از دانشجویان تقلب قابل قبول نیست، اما با وجود داشتن این باور، هنوز مشارکت در رفتارهای تقلب علمی را گزارش می‌کنند (Under me & Konka, 2017). نگرش به تقلب به داشتن دیدگاه خوب/بد، خوشایند/ناخوشایند، عاقلانه/نابخردانه، مفید/بی‌فایده و سودبخش/غیر سودبخش در رابطه با تقلب اشاره دارد (Gluck & Pastelf Witt, 2016; Chadzika-Zapata et al., 2013). همچنین مطالعات نشان می‌دهد که از عوامل مؤثر بر تقلب انگیزش تحصیلی، خود ناتوان‌سازی، رضایت تحصیلی، عوامل محیطی و آموزشی (Afzali et al., 2020)، فشار تحصیلی و کلاسی چه از طرف معلمان و چه از طرف اولیاء و همکلاسی‌ها، رشد شخصی و علاقه درونی و خودکارآمدی تحصیلی (Farid, 2016)، ضعف درسی دانشجو نسبت به محتوا، بالا بردن سطح نمره امتحان، جو کلاس و همکلاسی، بی‌اعتمادی به خود و دانسته‌هایشان یا همان عدم اعتماد به نفس، نیاز به جلب توجه و خودنمایی یا قدرت‌نمایی، داشتن زمینه خانوادگی برای تقلب و عدم ارتباط بین دانسته‌ها و مهارت‌های مورد نیاز برای شغل و زندگی می‌تواند باشد (Shahbazian khoonin et al., 2016). رتینگر و جردن^۱ به دو دسته متغیر به‌عنوان علل تقلب اشاره کرده‌اند: متغیرهای فردی (شخصی) و متغیرهای بافتی یا زمینه‌ای. عوامل فردی ویژگی‌هایی هستند که به‌وسیله نسل یا به‌وسیله موقعیتی که فرد در آن متولد می‌شود (مانند مذهب یا ملیت) تعیین می‌گردد. متغیرهای خصیصه‌ای یا فردی که بیشترین ارتباط را با انجام عدم صداقت تحصیلی (تقلب) دارند، عبارت است از: موفقیت تحصیلی، سن، درگیری در فعالیت‌های اجتماعی، رشته تحصیلی، جنسیت، معدل، اخلاق کاری، رویکرد رقابتی به پیشرفت تحصیلی و عزت نفس. عوامل موقعیتی یا بافتی با تقلب نیز در ارتباط است. عوامل بافتی به فشارهای بیرونی گفته می‌شود که بر فرد تحمیل و موجب ترغیب یا منع تقلب می‌شود. از مهم‌ترین این عوامل می‌توان به تأثیرات گروه همسالان، استادان و معلمان و سیاست‌های آموزشی اشاره کرد (Khamisan and Amiri, 2010). از دیگر عوامل مؤثر بر تقلب "نحوه ارزشیابی، روش تدریس و ویژگی‌های فردی اساتید می‌باشد-Omid (Moghadam et al., 2017).

تقلب تحصیلی مسئله‌ای اجتماعی است، زیرا هدف نهاد های آموزشی، آشنایی افراد با ارزش‌های جامعه و به نوعی جامعه‌پذیری آنان است و هنگامی که در این نهادها افراد به جای تبعیت از هنجارهای مشروع، انواع سرپیچی از هنجارها و ارزش‌های جامعه را فراگیرند، در جامعه نیز برای رسیدن به هدف، همین راه را ادامه خواهند داد. تقلب در صورت شیوع، مانعی در جهت تحقق ارزش قانون‌گرایی است و اعتماد اجتماعی را در جامعه متزلزل می‌کند (Shahbazian khoonin et al., 2016). اگر برای مبارزه با تقلب و جلوگیری از شیوع آن فکری نشود، در نهایت به‌جایی خواهیم رسید که دانشگاه هر ساله تعداد زیادی خروجی دارد که نمی‌توانند نقش مؤثر و مطلوب خود را ایفا کنند و در برطرف کردن توقعات و نیازهای جامعه که برآورده کردنشان به آن‌ها سپرده شده است، با مشکل مواجه خواهند شد. پرداختن به رفتارهای فریبکارانه تحصیلی از آن رو اهمیت دارد که افرادی که به تقلب تحصیلی اقدام می‌کنند، اغلب، این رفتار ناشایست را پس از فراغت از تحصیل، به محیط‌های کاری خود، انتقال می‌دهند. از آنجایی که شیوع تقلب توان بالقوه‌ای در ایجاد

محدودیت‌های بزرگ در شکوفایی استعداد‌های فردی و نهادی دارد، نباید با این مسأله همانند شکلی ناچیز و کمک اهمیت از رفتارهای انحرافی برخورد شود (Laripour et al., 2021).

در کنار این مسئله یکی از مسائل ناراحت کننده جوامع امروزی که توجه بسیاری از محققان را به خود جلب کرده است و اشتیاق و عملکرد تحصیلی را پایین می‌آورد، اهمال‌کاری^۱ است (Narimani et al., 2017). اهمال‌کاری به معنی از سر خود واگردن، به تأخیر انداختن، کش دادن، درنگ کردن، از حرکت باز داشتن، یا به تعویق انداختن انجام یک تکلیف است. در یک کلمه می‌توان گفت: جوهره این آسیب روانی به دلیل تعویق انداختن، تعلل ورزیدن، سبک گرفتن و سهل‌انگاری در کار است. بنابراین، اهمال هم در امور فردی و هم جمعی معنا پیدا می‌کند در نهایت می‌توان گفت: در همه این معانی نوعی این دست و آن دست کردن نهفته است (Haghani et al., 2016). اهمال‌کاری، به آینده محول کردن کار ضروری، بدون علت است که به‌طور قطع تصمیم به انجام آن گرفته شده است و فرد با وجود آگاهی از پیامدهای ناخوشایند این به تعویق انداختن، شروع یا تکمیل کار را به تعویق انداخته و به‌صورت ناخودآگاه به این رویه ادامه داده، به‌صورت یک عادت یا صفت رفتاری درمی‌آید. فرد اهمال‌کار از اینکه عادت به اهمال‌کاری دارد و کار را به‌موقع یا اصلاً انجام نمی‌دهد، خود را سرزنش می‌کند و یا ممکن است برای موجه جلوه دادن این عادت زشت، دلایل مختلف را دستاویز قرار داده و از خود دفاع کند که در این صورت به تکرار دوباره آن کمک می‌کند (Salimi et al., 2014; Khormaei et al., 2016).

یکی از چالش‌های مهم فرایند تحصیلی، اهمال‌کاری تحصیلی است که به‌عنوان یکی از جدی‌ترین مشکلات زندگی روزمره و آموزشی در نظام‌های آموزشی عنوان شده است (Ghosh & Roy, 2017). به‌وضوح مطالعات تأکید می‌کنند که اهمال‌کاری تحصیلی به‌عنوان یک پدیده جهانی مطرح است (Levinger et al., 2016). این نوع اهمال‌کاری بخش قابل توجهی از تحصیلات دانشگاهی را تحت تأثیر قرار می‌دهد (Carmen et al., 2014). علی‌رغم اینکه در سال‌های اخیر مطالعات گسترده‌ای در زمینه اهمال‌کاری تحصیلی صورت گرفته است، مکانسیم‌های این پدیده پیچیده هنوز ناشناخته مانده است (Michalowski et al., 2017). به‌وضوح مطالعات نشان می‌دهد که تعلل ورزی به‌عنوان یک پدیده جهانی مطرح است (Lowinger et al., 2016). مطالعات نشان می‌دهد که این نوع تعلل ورزی ۷۰ درصد تحصیلات دانشگاهی را تحت تأثیر قرار می‌دهد (Han Kármén et al., 2014; & Groshit, 2018). به‌عنوان نمونه سوکلوسکی (۲۰۰۹) مشخص کرد که ۷۷/۴ درصد از دانشجویان تعلل ورزی دارند و تقریباً نیمی از آن‌ها اغلب یا همیشه وظایف دانشگاهی خود را به تعویق می‌اندازند (Yazıcı & Bulut, 2015). در میان دانشجویان دو نوع تأخیر در انجام تکالیف تحصیلی مشاهده می‌شود. یک نوع آن تأخیر هدفمند، برنامه‌ریزی شده و متفکرانه است. برای مثال هنگامی که دانشجویان مجبورند تکالیف بسیاری را هم‌زمان به اتمام برسانند، برخی تکالیف مهم را اولویت‌بندی می‌کنند. نوع دیگر آن تأخیر غیرمنطقی، خودشکانه و آسیب‌زاست که این نوع تأخیر به‌عنوان اهمال‌کاری تحصیلی شناخته می‌شود. اهمال‌کاری تحصیلی، طفره رفتن از انجام تکالیف، غفلت از آماده شدن برای امتحان و نوشتن مقالات تا آخرین روزها و لحظات ترم تحصیلی می‌باشد (Han & Groshit, 2018)؛ که به‌طور آگاهانه صورت می‌گیرد، علی‌رغم

اینکه فرد از عواقب بلندمدت آن مطلع می‌باشد (Oka and Beers, 2016). این پدیده رفتاری در امور آموزشی و پژوهشی مزایای کوتاه‌مدتی برای کنترل تنش و سلامت جسمی دارد، با این حال اثر بلندمدت آن معکوس می‌باشد (Condemir, 2016). عوامل روان‌شناختی گوناگونی می‌تواند باعث ظهور و بروز اهمال کاری تحصیلی باشند. پژوهشگران عوامل متعددی را در ارتباط با اهمال کاری شناسایی کرده‌اند، اضطراب، وابستگی، تنفر از وظایف، ترس از شکست، ترس از ارزیابی منفی، کمال‌گرایی، عقاید غیر منطقی، عزت‌نفس پایین، عادات نادرست در مطالعه و ناتوانی اکتسابی از جمله این عوامل هستند (Mehdizadeh et al., 2018). اهمال کاری پیامدهای مهم عینی (از دست دادن ضرب‌الاجل‌ها، از دست دادن فرصت‌ها، از دست دادن درآمد، تولید پایین و هدر رفتن زمان) و پیامدهای عاطفی (تضعیف روحیه، افزایش اضطراب، ترس و عصبانیت و انگیزه پایین) را در پی دارد (Van Wick, 2004).

یکی از مباحث ضروری که نظام آموزش عالی در خصوص دانشجویان نیازمند توجه جدی به آن است اخلاق ورزشی^۱ در فعالیت‌های تحصیلی است (Greenwalt et al., 2017). مطالعات نشان داده است که اخلاق ورزشی بر نگرش به تقلب^۲ و اهمال کاری تحصیلی^۳ تأثیر معنی‌داری دارد (Kaufman, 2008; Patterzek et al., 2015). تکامل یا سقوط ملت‌ها با ارزش‌های اخلاقی ارتباط تنگاتنگی دارد، زیرا پیمودن راه کمال بدون ارزش‌های اخلاقی ممکن نیست و آینده‌سازی و پیدایش تحولات شگرف اجتماعی و سیاسی بدون آنکه آینده‌سازان متحول شوند و در بازسازی درونی تحولات اخلاقی نداشته باشند، امکان نخواهد داشت (Hassani et al., 2014)، اخلاق یکی از اساسی‌ترین نیازهای بشر می‌باشد و از مهم‌ترین عوامل فرهنگی توسعه محسوب می‌شود (Sobhani & Nakhaei, 2019). اخلاق از ساختارها و مناسبات، فرهنگ، دین، نظام‌های هنجاری و حقوقی، نظام خانواده، یادگیری اجتماعی، ایمان، تجارب و نگرش‌های مردمان تأثیر می‌پذیرد. همان‌گونه که می‌توان از اخلاق در سطح کلان نظام اجتماعی یا اخلاق در سطح فردی بحث کرد، اخلاق در سطح زیر نظام‌ها نیز موضوعیت دارد (Qalavandi, 2016).

در این راستا دانش اخلاق که از اصول و ارزش‌های اخلاقی بحث می‌کند؛ ارزش‌هایی که ناظر به رفتارها و صفات ارادی افراد و تمایز آن‌ها از حیث خوبی و بدی، شایستگی و ناشایستگی، نیکویی و زشتی و بایستگی و نبایستگی هستند (Faraskhah, 2006, Saki, 2011). نظام‌های آموزشی در دوران مدرن به‌عنوان نهادهای تربیتی و فرهنگ‌ساز فقط به دنبال انتقال بعد دانشی به فراگیران محدود نبوده و وجه هنجاری و ارزشی آن‌ها نیز مطرح است و این یک اصل پذیرفته شده است که کارکرد محیط آموزشی فقط به این عامل خلاصه نمی‌شود که افرادی هوشمند پرورش دهند که در دنیای رقابتی امروز بتوانند از رقبای خود سبقت بگیرند، بلکه در کنار این کارکرد از محیط آموزشی انتظار می‌رود که فراگیران تحت آموزش خود را به‌گونه‌ای پرورش دهند که توانایی آن را داشته باشند که درست را از نادرست اخلاقی تشخیص دهند (Aghili et al, 2018). روشن است که نظام‌های آموزشی نمی‌توانند از درگیر شدن در مسئله ارزش‌های اخلاقی فراگیران اجتناب کنند، زیرا قابل تصور نیست که تفکر اخلاقی یک فراگیر بتواند از جنبه‌های ذهنی و شناختی کلاس جدا شود (Adinehvand & Shariatmadari, 2019).

---

1. Ethics
2. Attitude to cheating
3. Academic procrastination

یکی از عرصه‌هایی که معیار و ارزش‌های اخلاقی، نقش غیر قابل انکاری را در تصمیم‌گیری‌ها و رفتارهای نهایی افراد ایفا می‌کنند، عرصه تحصیل علم و دانش است، تحصیل غالباً همراه با اخلاق ورزی و با هدف ویژه اخلاق تحصیلی گسترش می‌یابد، دانشجویان به اشکال مختلف با موقعیت‌ها و تقاضاهایی در محیط دانشگاه مواجه هستند که در آن‌ها، رفتارهای مختلف اخلاقی و غیراخلاقی از خود نشان می‌دهند، در چنین عرصه‌ای اخلاق ورزی و عمل کردن مبتنی بر ارزش‌های اخلاقی همچون صداقت رفتاری، تکیه بر تلاش شخصی، عدم سو استفاده از دسترنج و زحمات دیگران، انجام رفتارهای نوع‌دوستانه و خدا پسندانه با دیگران و رعایت احترام دیگران ضروری به نظر می‌رسد (Hossein Nejad et al., 2016).

در برخی مطالعات متغیرهای پژوهش مورد بررسی قرار گرفته‌اند، (Khamsan & Amiri (2011) در پژوهش خود به این نتیجه رسیدند که میزان تقلب در پسران بیش از دختران و باور به عمومیت داشتن تقلب در دختران به‌طور معنادار بیش از پسران بود و همچنین نتایج نشان داد، عوامل درونی نظیر عدم مسئولیت‌پذیری و عدم وقت کافی بیش از عوامل بیرونی نظیر سخت بودن تکلیف و توقع زیاد دانشجو به‌عنوان تقلب توسط دانشجویان مورد تاکید قرار گرفته است.

نتیجه پژوهش (Alivordina & Sahenejad (2013)، نشان داد که میان متغیر باورهای اخلاقی و دانشجویان با میزان وقوع تقلب رابطه معکوس و معنادار وجود دارد همچنین آن‌ها به این نتیجه رسیدند که گسترش و تقویت اخلاقیات علمی منسجم در سطح دانشگاه علاوه بر کاهش انگیزش‌های فردی و تقویت باورهای اخلاقی در سطح خرد، می‌تواند موجب تقویت سیاست‌گذاری‌های کلان و ساختاری دانشگاهی برای جلوگیری از گسترش تقلب شود. (Vahedi & Faizullah Nejad (2014) در پژوهشی به پیش‌بینی تقلب در دانشجویان کارشناسی بر اساس مؤلفه‌های انگیزش تحصیلی و هویت اخلاقی در دانشگاه تبریز پرداختند. نتایج این پژوهش نشان داد که داشتن انگیزش تحصیلی بالا توانایی پیش‌بینی تقلب در دانشجویان کارشناسی را به‌صورت منفی دارد. همچنین هویت اخلاقی نیز می‌تواند منجر به کاهش گرایش به تقلب تحصیلی گردد. نتایج پژوهش (Salimi et al. (2014) نشان داد که از بین مؤلفه‌های انگیزش تحصیلی (تکلیف، رقابت، کسب پیوستگی و علاقه اجتماعی) و مؤلفه‌های اهداف پیشرفت اجتماعی (تبحر، عملکردگرایی، عملکرد گریزی) می‌توانند تعلق ورزی تحصیلی را پیش‌بینی کنند و یا روی آن تأثیر بگذارند. یافته‌های پژوهش (Royai et al (2015) نشان داد که رابطه عدم تعهد به اخلاق تحصیلی با فریبکاری تحصیلی (تقلب)، معنی‌دار، مستقیم و قوی است.

(Farid (2015) در پژوهش خود به این نتیجه رسید که متغیرهای مستقل رفتارهای ایدائی، خود کم اظهاری تحصیلی و ناامیدی تحصیلی ۳۸/۴ درصد از کل واریانس تقلب تحصیلی را تبیین کند، وی نتیجه گرفت که در صورت وجود رفتارهای ایدائی، ناامیدی تحصیلی و خصلت خود کم اظهاری تحصیلی در کلاس درس، احتمال دست زدن به تقلب تحصیلی از سوی دانش‌جویان افزایش خواهد یافت. (Narimani et al (2017) در پژوهش خود به این نتیجه رسیدند که مؤلفه‌های هوش اخلاقی و ادراک خطر، توانایی پیش‌بینی اهمال‌کاری و فرسودگی تحصیلی را در دانش‌آموزان دارند و همچنین متغیر هوش اخلاقی که هوش حیاتی برای همه انسان‌ها است و ترکیبی از دانش، تمایل و اراده است، گام مهمی در پیشگیری از فرسودگی تحصیلی و اهمال‌کاری دانش‌آموزان است. (Farm (2018) در پژوهش خود به این نتیجه رسید که بین ارزش‌های اخلاقی

و میزان تقلب در بین دانشجویان رابطه معکوس و معناداری وجود دارد، با افزایش ارزش‌های اخلاقی در بین دانشجویان تمایل آن‌ها به تقلب کمتر می‌شود. نتایج پژوهش (Mousavi & Kazemi 2019) نشان داد که جو اخلاقی مدرسه با تعلل ورزشی تحصیلی رابطه منفی و معناداری دارد، یعنی جو اخلاقی بالا و باز مدرسه (برقراری روابط خوب و صمیمانه بین دانش آموزان، معلمان و مدیران) باعث کاهش تعلل ورزشی تحصیلی در دانش آموزان می‌شود و یا بالعکس آن.

Tibets & Myers (1999) در پژوهش خود به این نتیجه رسیدند که ارتباط متوسطی بین خود-کنترلی پایین و مشارکت در تقلب وجود داشته است؛ اما یک سری از معادلات رگرسیونی چندگانه نشان داده که خود-کنترلی پایین-زمانی که اثر سایر متغیرها، به‌ویژه خجالت ادراک شده کنترل شد- اثر معناداری بر مشارکت دانشجویان در تقلب در امتحانات نداشته است. Murdoch & Anderman (2006) در پژوهش خود به این نتیجه رسیدند که کسانی که از انگیزه درونی کمتری برای یادگیری و تحصیل بهره‌مند باشند، به احتمال قوی نتایج مطلوبی در امتحانات به دست نخواهند آورد. به‌منظور دست یافتن به نتایج مطلوب، دست یافتن به تقلب تحصیلی بسیار محتمل خواهد بود.

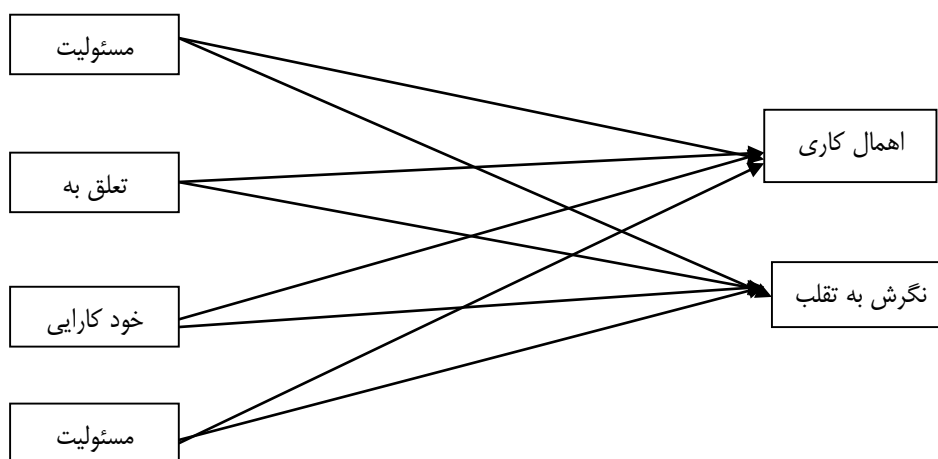
نتایج پژوهش (Atmeh & Alkhadash 2008) نشان داد که دانشجویان دختری که نمره بالایی دارند کمتر از دیگر دانشجویان رشته حسابداری تقلب می‌کنند. نتایج آن‌ها بیانگر آن بود: کنترل دانشجویان و تنظیم مقررات برای جلوگیری از تقلب می‌تواند احتمال انجام تقلب را در دانشجویان کاهش دهد. نتایج پژوهش Ferrari Vettis (2009) نشان داد که تفاوت معناداری در زمینه اهمال کاری بین دو جنس مرد و زن وجود ندارد. Hardy et al (2010) در پژوهش خود نشان دادند که هرچه میزان عمق و نفوذ ارزش‌های اخلاقی در خودپنداره‌ی فرد بیشتر باشد و اصول و آرمان‌های اخلاقی جایگاه محوری‌تری را در خود-تعریفی فرد داشته باشند، کمتر احتمال دارد فرد اقدام به اعمال غیراخلاقی از جمله تقلب نماید.

توجه به اخلاق در جامعه به‌ویژه در آموزش عالی از اهمیت انکارناپذیری برخوردار است. بر اساس آنچه مطرح شد می‌توان بیان کرد اهمال کاری تحصیلی و نگرش به تقلب به‌عنوان نوعی از رفتارهای غیراخلاقی در دانشگاه‌ها نیاز جدی به بررسی دارد، در کنار این مهم یکی از مسائلی که دانشگاه‌ها با آن سروکار دارند، نیاز به توسعه رفتارهای مبتنی بر اخلاق و ارزش‌های اخلاقی از سوی اعضای خود به‌ویژه دانشجویان است، همچنین با توجه به نقشی که نظام آموزش عالی در راستای مواجهه با مشکلات جامعه دارد، توجه به اخلاق ورزشی در دانشجویان ضروری به نظر می‌رسد تا بتوان در راستای اثربخشی فرایندهای تدریس سناریوهای کارسازی را ارائه کرد. بر این اساس توجه به اخلاق ورزشی دانشجویان و بررسی تأثیرگذاری این مهم بر اهمال کاری تحصیلی و نگرش به تقلب می‌تواند گامی مؤثر برای مواجهه با چالش‌های مذکور باشد، به‌طورکلی، اخلاق ورزشی، متغیر کلیدی در ایجاد جوی مطلوب برای فرایندهای یاددهی و یادگیری دانشجویان به شمار می‌آید، به نظر می‌رسد رعایت اصول اخلاقی و اخلاق ورزشی در رفتار اساتید در طول فرایند تدریس از جمله احترام گذاشتن به دانشجویان، توجه به نظرات و درخواست‌های معقول آنان، پرهیز از توییح و سرزنش دانشجویان، روحیه تحمل و بردباری در حین تدریس، مسئولیت‌پذیری و... می‌تواند به‌عنوان یک الگو در رشد اخلاق ورزش دانشجویان مؤثر باشد و زمینه‌ای فراهم کند که اهمال کاری و رفتارهای مبتنی بر تقلب در آن‌ها کاهش یابد، باید عنوان کرد که با بررسی‌های اولیه از سوی پژوهشگران و مطالعه پیشینه داخلی مشخص شد که رفتارهای مبتنی بر

تقلب و اهمال کاری تحصیلی در دانشجویان به عنوان شاخص‌های رفتارهای غیراخلاقی قابل مشاهده است، یکی از راه‌های مواجهه شدن با چالش مذکور، توسعه اخلاق ورزی در دانشجویان و رعایت اصول اخلاقی می باشد. در نهایت دانشگاه‌ها از گران بهاترین ذخایر شناخته شده برای جوامع معرفی می‌شوند، در این صورت پیشرفت و توسعه ملی مرهون توسعه، پویایی و تحرک دانشگاه‌ها است. این مطالعه در زمره مطالعاتی است که به امر شفاف‌سازی تعیین‌کننده‌های اهمال کاری تحصیلی و نگرش به تقلب از طریق اخلاق ورزی می‌پردازد، با بررسی پایگاه‌های معتبر داخلی و خارجی پژوهشی مشاهده نشده که هم‌زمان به بررسی رابطه بین این متغیرهای پرداخته باشند. بر اساس آنچه مطرح شد هدف پژوهش حاضر پاسخگویی به این سؤال است که آیا بین اخلاق ورزی با اهمال کاری تحصیلی و نگرش به تقلب رابطه معنی‌داری وجود دارد؟

مدل مفهومی پژوهش

مطالعات مبانی نظری پژوهش نشان داده است که اخلاق ورزی با اهمال کاری و نگرش به تقلب تأثیر منفی و معنی‌داری دارد. بر این اساس برای نیل به هدف اصلی پژوهش و به منظور پیش‌بینی احتمالی وجود رابطه بین متغیرهای پژوهش با توجه به پیشینه پژوهش، الگویی طراحی شد و اثر مستقیم متغیر اخلاق ورزی با اهمال کاری تحصیلی و نگرش به تقلب، با ارزیابی روابط میان متغیرها و معنادار بودن روابط هر یک و برآورد ضریب برازش الگو، بررسی می‌شود. در راستای رسیدن به هدف اصلی پژوهش الگوی مفهومی پژوهش در مدل ۱ نمایش داده شده است.

مدل ۱: مدل مفهومی پژوهش

روش‌شناسی پژوهش

روش تحقیق پژوهش حاضر توصیفی از نوع همبستگی با استفاده از تحلیل مسیر می‌باشد. جامعه آماری انتخاب شده شامل ۱۰۰۰۰ نفر از دانشجویان مقطع کارشناسی دانشگاه بوعلی سینا می‌باشد و علت این انتخاب بر این باور استوار بود که لازمه پیشرفت هر جامعه به‌ویژه نظام آموزش عالی، رعایت اخلاق رفتاری و اخلاق ورزشی تمامی اعضای این نظام می‌باشد. با استفاده از فرمول کوکران ۳۸۶ نفر به‌عنوان نمونه انتخاب شدند. روش نمونه‌گیری تصادفی طبقه‌ای بر اساس دانشکده بود. نمونه آماری پژوهش بر اساس جنسیت (۵۴٪ مردان به تعداد ۲۱۱ نفر و ۴۵٪ زنان به تعداد ۱۷۵ نفر) بودند. همچنین نتایج اطلاعات جمعیت شناختی نمونه مورد مطالعه نشان داد که ۴۴ نفر (۱۱٪/۴) در دانشکده فنی و مهندسی، ۴۹ نفر (۱۲٪/۷) در دانشکده کشاورزی، ۶۱ نفر (۱۵٪/۸) در دانشکده علوم انسانی، ۵۱ نفر (۱۳٪/۲) در دانشکده علوم پایه، ۴۷ نفر (۱۲٪/۲) در دانشکده هنر و معماری، ۲۶ نفر (۶٪/۷) در دانشکده علوم اقتصادی و علوم اجتماعی، ۲۵ نفر (۶٪/۵) در دانشکده شیمی، ۵۴ نفر (۱۴٪) در دانشکده تربیت بدنی و ۲۹ نفر (۷٪/۵) در دانشکده پیرادامپزشکی مشغول به تحصیل بودند. برای گردآوری داده‌های پژوهش از پرسشنامه‌های استاندارد به شرح زیر استفاده شد:

پرسشنامه اخلاق ورزشی: برای سنجش اخلاق ورزشی از پرسشنامه استاندارد آرمیتو^۱ بهره گرفته شد، این پرسشنامه توسط Armito - Azosa et al. (2011) طراحی و اعتبار یابی شده است. این پرسشنامه دارای ۲۰ گویه و چهار بعد (مسئولیت اجتماعی، تعلق به اجتماع علمی، خود کارایی و مسئولیت علمی) بر اساس طیف پنج‌درجه‌ای لیکرت می‌باشد. این پرسشنامه در مطالعات مختلفی در ایران مورد بررسی و اعتباریابی قرار گرفته است از جمله در پژوهشی پایایی پرسشنامه ۰/۸۴ گزارش شد (Maanipour, 2012). برای بررسی روایی این پرسشنامه روش تحلیل عاملی تأییدی انجام گرفت که شاخص پایایی‌های ترکیبی (CR) برابر با ۰/۸۶ و شاخص میانگین واریانس استخراج شده (AVE) برابر با ۰/۶۳ به دست آمد که نشان‌دهنده قابلیت اعتماد کافی و مناسب پرسشنامه است. بارهای عاملی گویه‌ها بیش از ۰/۵ به دست آمد. همچنین، شاخص‌های برازش $GFI=0.94$ ؛ $RMSEA=0.05$ ؛ $AGFI=0.90$ ؛ $CFI=0.96$ که نشان‌دهنده برازش مناسب این پرسشنامه برای اندازه‌گیری اخلاق ورزشی است. پایایی پرسشنامه در پژوهش حاضر بر اساس ضریب آلفای کرونباخ ۰/۸۷ به دست آمد که نشانگر پایایی مناسب آن است.

پرسشنامه اهمال کاری تحصیلی: برای سنجش اهمال کاری تحصیلی از پرسشنامه استاندارد تاکمن بهره گرفته شد، این پرسشنامه توسط Tuckman, (1991) طراحی و اعتبار یابی شده است. این پرسشنامه دارای ۱۲ گویه بر اساس طیف پنج‌درجه‌ای لیکرت می‌باشد. این پرسشنامه در مطالعات مختلفی در ایران مورد بررسی و اعتباریابی قرار گرفته است از جمله در پژوهشی پایایی پرسشنامه ۰/۸۹ گزارش شد (چراغی، ۲۰۱۴). برای بررسی روایی این پرسشنامه روش تحلیل عاملی تأییدی انجام گرفت که شاخص پایایی‌های ترکیبی (CR) برابر با ۰/۷۹ و شاخص میانگین واریانس استخراج شده (AVE) برابر با ۰/۸۵ به دست آمد که نشان‌دهنده قابلیت اعتماد کافی و مناسب پرسشنامه است. بارهای عاملی گویه‌ها بیش از ۰/۵ به دست آمد. همچنین، شاخص‌های

برازش $GFI=0.91$ ؛ $RMSEA=0.07$ ؛ $CFI=0.92$ ؛ $AGFI=0.83$ که نشان‌دهنده برازش مناسب این پرسشنامه برای اندازه‌گیری اهمال‌کاری تحصیلی است. پایایی پرسشنامه بر اساس ضریب آلفای کرونباخ 0.78 به دست آمد که نشانگر پایایی مناسب آن است.

پرسشنامه نگرش به تقلب: برای سنجش نگرش به تقلب از پرسشنامه استاندارد Current & Partners (2014) استفاده شد. این پرسشنامه توسط فعلی و همکاران طراحی و اعتبار یابی شد که دارای ۱۱ گویه بر اساس طیف پنج‌درجه‌ای لیکرت می‌باشد. این پرسشنامه در مطالعات مختلفی در ایران مورد بررسی و اعتباریابی قرار گرفته است از جمله در پژوهشی پایایی پرسشنامه 0.88 گزارش شد (Philly et al. 2014). برای بررسی روایی این پرسشنامه روش تحلیل عاملی تأییدی انجام گرفت که شاخص پایایی‌های ترکیبی (CR) برابر با 0.81 و شاخص میانگین واریانس استخراج شده (AVE) برابر با 0.60 به دست آمد که نشان‌دهنده قابلیت اعتماد کافی و مناسب پرسشنامه است. بارهای عاملی گویه‌ها بیش از 0.5 به دست آمد. همچنین، شاخص‌های برازش $GFI=0.93$ ؛ $RMSEA=0.06$ ؛ $CFI=0.93$ ؛ $AGFI=0.86$ که نشان‌دهنده برازش مناسب این پرسشنامه برای اندازه‌گیری نگرش به تقلب است. پایایی پرسشنامه بر اساس ضریب آلفای کرونباخ 0.81 به دست آمد که نشانگر پایایی مناسب آن است.

تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از نرم افزارهای آماری Spss18 و LISREL در دو سطح توصیفی و استنباطی انجام شد. در سطح توصیفی از آماره‌های میانگین، انحراف استاندارد، کجی و کشیدگی و در سطح استنباطی از آزمون‌های ضریب همبستگی پیرسون بهره گرفته شده است، همچنین برای تعیین رابطه بین متغیرهای پژوهش از تحلیل مسیر بر اساس نرم افزار آماری LISREL استفاده شده است.

یافته‌های پژوهش

پژوهشگران پیشنهاد می‌کنند که در مدل یابی علی، توزیع متغیرها باید نرمال باشد. بر این اساس قدر مطلق چولگی و کشیدگی متغیرها به ترتیب نباید از ۳ و ۱۰ بیشتر باشد (Klein, 2011). با توجه به جدول شماره ۱ قدر مطلق چولگی و کشیدگی تمامی متغیرها کمتر از مقادیر مطرح شده می‌باشد؛ بنابراین این پیش‌فرض مدل یابی علی یعنی نرمال بودن تک متغیری برقرار است.

جدول ۱: شاخص‌های توصیفی متغیرهای پژوهش

متغیرها	میانگین	انحراف معیار	کجی	کشیدگی	مقداره آماره	سطح معناداری
مسئولیت اجتماعی	۳/۲۵	۰/۷۷	-۰/۰۸	-۰/۰۱	۰/۷۷	۰/۵۹
تعلق به اجتماع علمی	۳/۱۱	۰/۹۳	-۰/۳۷	-۰/۱۲	۰/۸۳	۰/۳۷
خود کارایی	۳/۲۲	۰/۸۰	-۰/۴۱	۰/۶۰	۰/۷۵	۰/۶۳
مسئولیت علمی	۳/۱۴	۰/۷۲	-۰/۱۵	۱/۶۳	۱/۰۲	۰/۱۸
اهمال‌کاری تحصیلی	۲/۸۹	۰/۶۶	۱/۱۵	۵/۴۵	۱/۲۹	۰/۰۸
نگرش به تقلب	۲/۶۵	۰/۷۶	-۰/۹۰	۱/۷۹	۰/۹۷	۰/۲۹

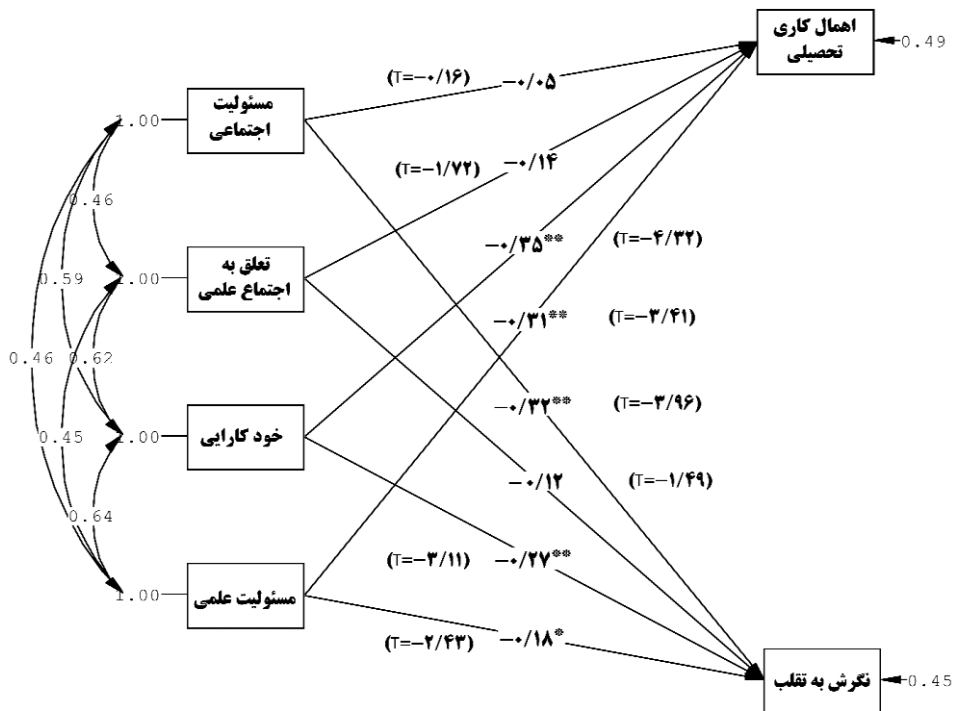
در جدول شماره ۲ ماتریس همبستگی متغیرهای پژوهش ارائه شده‌اند.

جدول ۲: ماتریس همبستگی متغیرهای پژوهش

متغیرها	۱	۲	۳	۴	۵	۶
مسئولیت اجتماعی	۱					
تعلق به اجتماع علمی	۰/۴۶**	۱				
خود کارایی	۰/۵۸**	۰/۶۲**	۱			
مسئولیت علمی	۰/۴۵**	۰/۴۴**	۰/۶۳**	۱		
اهمال کاری تحصیلی	-۰/۴۶**	-۰/۵۱**	-۰/۶۵**	-۰/۶۱**	۱	
نگرش به تقلب	-۰/۶۲**	-۰/۵۲**	-۰/۶۵**	-۰/۵۵**	-۰/۵۷**	۱

**p<0/01 *p<0/05

با توجه به جدول ۲، رابطه بین مؤلفه‌های اخلاق ورزی با اهمال کاری تحصیلی و نگرش به تقلب در سطح ۰/۰۱ منفی و معنی‌دار می‌باشد. آزمون الگوی نظری پژوهش و برازش آن با داده‌های گردآوری شده، با روش تحلیل مسیر و با استفاده از نرم‌افزار لیزرل نسخه ۸/۸ انجام شد. در نگاره ۲ الگوی آزمون شده پژوهش حاضر ارائه شده است.

نگاره ۲: الگوی آزمون شده پژوهش

جدول ۳: مسیرهای آزمون شده در مدل

مسیرها	ضریب مسیر	آماره T	نتیجه
بر روی اهمال کاری تحصیلی			
مسئولیت اجتماعی	-۰/۰۵	-۰/۱۶	رد
تعلق به اجتماع علمی	-۰/۱۴	-۱/۷۲	رد
خود کارایی	-۰/۳۵	-۴/۳۲	تایید
مسئولیت علمی	-۰/۳۱	-۳/۴۱	تایید
بر روی نگرش به تقلب			
مسئولیت اجتماعی	-۰/۳۲	-۳/۹۶	تایید
تعلق به اجتماع علمی	-۰/۱۲	-۱/۴۹	رد
خود کارایی	-۰/۲۷	-۳/۱۱	تایید
مسئولیت علمی	-۰/۱۸	-۲/۴۳	تایید

جدول ۴- شاخص‌های نیکویی برازش الگوی آزمون شده پژوهش

شاخص‌های برازش مطلق			
شاخص	GFI	AGFI	SRMR
مقدار به دست آمده	۰/۹۲	۰/۸۳	۰/۰۴
حد قابل پذیرش	بیشتر از ۰/۹۰	بیشتر از ۰/۸۰	کمتر از ۰/۰۵
شاخص‌های برازش تطبیقی			
شاخص	CFI	NFI	NNFI
مقدار به دست آمده	۰/۹۱	۰/۹۲	۰/۹۳
حد قابل پذیرش	بیشتر از ۰/۹۰	بیشتر از ۰/۹۰	بیشتر از ۰/۹۰
شاخص‌های برازش تعدیل یافته			
شاخص	X2/df	PNFI	RMSEA
مقدار به دست آمده	۲/۱۰	۰/۶۶	۰/۰۵
حد قابل پذیرش	کمتر از ۳	بیشتر از ۰/۶۰	کمتر از ۰/۰۸

برای بررسی میزان برازش مدل آزمون شده از شاخص‌های معرفی شده توسط کلاین (۲۰۱۱) استفاده شد. مقادیر به دست آمده در پژوهش حاضر و حد قابل پذیرش هر یک از شاخص‌های برازش گزارش شده‌اند. با توجه به اطلاعات جدول تمامی شاخص‌های برازش در حد مطلوبی قرار دارند و می‌توان نتیجه گرفت که مدل آزمون شده برازش مناسبی با داده‌های گردآوری شده دارد.

بحث و نتیجه‌گیری

پژوهش حاضر متغیرهای اخلاق ورزشی با اهمال کاری تحصیلی و نگرش به تقلب را مطالعه کرده است. برای نیل به هدف پژوهش، به مطالعه همبستگی متغیرها پرداخته شد. نتایج نشان داد که بین خودکارایی و مسئولیت علمی از مؤلفه‌های اخلاق ورزشی با اهمال کاری تحصیلی رابطه منفی و معنی‌داری وجود دارد. این نتایج همسو با یافته‌های پژوهشگران پیشین بود. با مطالعات (Narimani et al., 2017) که گزارش دادند هوش اخلاقی گامی مؤثر بر کاهش اهمال کاری تحصیلی می‌باشد. همچنین با مطالعات (Patrek et al., 2015) که نشان دادند اخلاق ورزشی می‌تواند باعث کاهش اهمال کاری تحصیلی در دانشجویان شود.

تأملی بر مبانی نظری نشان می‌دهد که باور به کارایی و توانمندی در دانشجویان می‌تواند زمینه‌ای ایجاد کند که خود را اثربخش و کارا بدانند، خلاقیت در انجام امور آموزشی و پژوهشی داشته باشند، احساس کنند می‌توانند در پیشبرد اهداف تحصیلی نقش مؤثری داشته باشند، در کنار این بعد مسئولیت علمی زمینه‌ای فراهم می‌کند که دانشجویان اطلاعات علمی خود را صادقانه در اختیار دیگران قرار دهند، اعتقاد داشته باشند که محفوظات علمی، دانش و مهارت‌های خود را به‌صورت مستمر به روز کنند، در نتیجه این شرایط اهمال کاری تحصیلی در آن‌ها کاهش می‌یابد، به‌نحوی که در انجام تکالیف درسی سرعت عمل مناسبی داشته باشند، در زمان مقرر تکالیف درسی خود را انجام دهند، انرژی کافی برای تکالیف آموزشی صرف کنند، تمرکز خود را بر مطالب درسی حفظ کنند و به توانایی خود در انجام وظایف تحصیلی ایمان داشته باشند. پایبندی به اخلاقیات و اتخاذ رویکرد اخلاقی در امور شخصی و سازمانی، بر روحیه افراد تأثیر مثبت گذاشته، احساس انرژی را در افراد ارتقاء می‌دهد، افرادی که احساس انرژی در آن‌ها وجود دارد، پرنرژی و فعال هستند و سعی می‌کنند کارشان را به‌صورت اثربخشی انجام دهند (Asrami et al., 2015)، پس نهادینه کردن اصول اخلاقی موجب می‌شود که دانشجویان در انجام نقش‌های آموزشی و تربیتی پرنرژی و فعال باشند و از کم‌کاری و اهمال کاری دوری کنند و با جدیت و تلاش بیشتری در انجام وظایف خود بکوشند.

از دیگر نتایج پژوهش حاضر، تاثیر مسئولیت اجتماعی، خودکارایی و مسئولیت علمی از مؤلفه‌های اخلاق ورزشی رابطه منفی و معنی‌داری با نگرش به تقلب بود. این یافته با مطالعات پیشین همسو بود. در مطالعه‌ای مشخص شد که رفتارهای مبتنی بر اخلاق با نگرش به تقلب رابطه منفی و معنی‌داری دارد (Kaufman, 2008)، در مطالعه‌ای دیگر نتایج نشان داد که میان باورهای اخلاقی دانشجویان با میزان وقوع تقلب رابطه‌ای معکوس و معنی‌دار وجود دارد (Ali Verdinia & Salehnejad, 2013). همچنین Snowy Farmer & Snowy Farmer (2016) در پژوهش خود به این نتیجه رسیدند که دانشجویان مذهبی که نگرش درونی نسبت به اصول اخلاقی دارند، از رفتارهای ضد اخلاقی تحصیلی، از جمله تقلب تحصیلی دوری می‌کنند، این نتایج می‌تواند همسو با یافته‌های پژوهش باشد. بر اساس نتایج به‌دست‌آمده می‌توان بیان کرد که مسئولیت اجتماعی می‌تواند بر حل مشکلات اجتماعی از سوی فرد بر اساس مطالعه و پژوهش خود، مسئول دانستن خود در قبال دانشجویان، جامعه و والدین، تعهد اجتماعی برای حفظ شأن انسانی بینجامد، خود کارایی می‌تواند به رضایت از عملکرد آموزشی و پژوهش فرد ختم شود و در نهایت مسئولیت علمی، زمینه‌ای فراهم می‌کند که

رعایت استانداردهای تخصصی، فنی، آموزشی و پژوهشی مورد توجه جدی قرار گیرد، در نتیجه وجود ارزش‌های اخلاقی مذکور، می‌توان شاهد نگرش منفی در دانشجویان نسبت به تقلب بود که تقلب را نوعی دروغ و بدرفتاری تلقی کنند، ارتکاب آن را نادرست و اجحاف در حقوق دیگران بدانند.

دانشجویان به‌عنوان کنشگران اخلاقی یک نظام اخلاقی دارند که حاصل زندگی آن‌ها در یک جهان اجتماعی است. برای تبیین نظام اخلاقی آن‌ها باید دید، نقاط اتصال آن‌ها با جهان اجتماعی کجاست. دانشجویان در بستر خانواده، همسایه‌ها، دوستان، تعلیم و تربیت و روابط مدنی و به‌خصوص به‌واسطه کارشان به جهان اجتماعی گره می‌خورند و اخلاقیات خاصی می‌یابند و به همین دلیل می‌توانند برای خود نظام اخلاقی طراحی کنند که در چهارچوب آن از بروز رفتارهای غیراخلاقی خودداری کنند در راستای نتایج به دست آمده پیشنهاد می‌شود که به توسعه ویژگی‌های اخلاقی پایدار در دانشجویان اقدام شود این مهم می‌تواند در پرتو برنامه‌های آموزشی و پرورشی محقق شود. همچنین پیشنهاد می‌شود اساتید دانشگاه در کلاس‌های خود با ایجاد جو مساعد یادگیری، درگیر کردن فعالانه فراگیران، ارزیابی مستمر دانش، مهارت و نگرش دانشجویان، تسهیل دستیابی به اهداف آموزشی، دادن بازخورد به فراگیران، آگاه کردن دانشجویان نسبت به توانایی‌ها و نقاط ضعف و قوت خود و ایجاد زمینه خود راهبری برای دانشجویان زمینه کاهش تقلب و تعلل ورزی را فراهم کنند. گسترش روحیه اخلاق علمی و تحصیلی در آموزش عالی و تشکیل کلاس‌هایی در دانشگاه در کنار برنامه درسی و آموزشی دانشجویان در رابطه با آموزش اخلاق علمی، آموزش راه‌های مبارزه با اهمال کاری و تقلب، آموزش مصداق‌های تقلب و بی‌اخلاقی تحصیلی در دانشگاه، نتایج و عواقب اهمال کاری و تقلب برای دانشجویان توضیح داده شود، ارزشیابی دانشجویان بر اساس مهارت‌ها نه بر اساس نمره امتحان جهت افزایش تلاش و کوشش دانشجویان و کاهش تقلب در امتحان، افزایش انگیزه تحصیل و درنهایت خود اساتید باید نمونه و الگوی کاملی از اخلاق، تلاش و کوشش علمی برای دانشجویان باشند.

پرداختن به اهمال کاری تحصیلی و نگرش به تقلب در پرتو رفتارهای اخلاقی می‌تواند گامی مؤثر در راستای شناخت و ایجاد دانش نظری و تجربی در این حوزه باشد که در این پژوهش مورد بررسی قرار گرفت. پژوهش حاضر مانند مطالعات دیگر دارای محدودیت‌هایی بود از جمله این محدودیت‌ها؛ محدود شدن جامعه آماری به دانشجویان مقطع کارشناسی دانشگاه بوعلی سینا که این موضوع ممکن است محدودیت‌هایی در زمینه تعمیم نتایج، تفسیرها و اسنادهای علت شناسی متغیرهای مورد بررسی مطرح کند. با این وجود در این راستا به پژوهشگران بعدی پیشنهاد می‌شود. برای افزایش تعمیم پذیری یافته‌ها، این تحقیق را در دانشگاه‌های دیگر و با نمونه‌های دیگر مورد بررسی قرار دهند، همچنین پیشنهاد می‌شود که به شناسایی عوامل مؤثر بر کاهش اهمال کاری تحصیلی و نگرش به تقلب بر اساس شاخص‌های جمعیت شناختی بپردازند و در نهایت جو حاکم بر دانشگاه ممکن است بر متغیرهای مورد مطالعه تأثیر داشته باشد. پیشنهاد می‌گردد که رابطه‌ی جو دانشگاهی را با متغیرهای پژوهش مورد تحقیق قرار دهند.

در نهایت با توجه به نتایج پژوهش مبنی بر بررسی رابطه اخلاق ورزی با اهمال کاری تحصیلی و نگرش به تقلب دانشجویان کارشناسی دانشگاه بوعلی سینا همدان، پیشنهادهای کاربردی زیر بیان می‌شود:

- آموزش اخلاقی مهارت‌هایی مانند خودتنظیمی و خودکنترلی به دانش آموزان می‌تواند در کاهش اهمال کاری تحصیلی و نگرش تقلب ثمربخش باشد.

- اضطراب در عملکرد که ناشی از اهمال کاری تحصیلی است با کمبود اعتماد به نفس همراه است در طی آموزش مهارت‌های افزایش اعتماد به نفس در راستای کاهش اضطراب در عملکرد میتواند نگرش به تقلب را در دانش آموزان کاهش دهد.
- افزایش انگیزش درونی و کنترل بیرونی در دانش آموزان از مهارت‌هایی است که باید معلم در راستای کاهش اهمال تحصیلی و نگرش به تقلب در دانش آموزان را مورد عنایت قرار دهند.
- معلمان راهبردهای یادگیری خود را در راستای مشارکت دانش آموزان در فعالیتهای کلاسی بالا ببرند، جو خوشبینانه و مشارکتی میتواند دانش آموزان را به یادگیری وادارد و میزان علاقه مندی آنها را به یادگیری بیشتر کند.

References

- Afzali, A., Qeshmi, S. M. A., & Hindi, V, A. (2020). Development of a model for predicting students' tendency to cheat based on academic variables. *Journal of Educational Psychology*, 16 (56), 75-96. (In Persian).
- Aghili, S. R., Alam al-Huda, J., & Fathi, V. C. (2018). Designing a model of moral education curriculum in the elementary course of the Iranian educational system. *Journal of Teaching Research*, 6 (4), 23-1
- Armito-Azusa, F., Gregg-Misuzu, N., & Miki-Yuko, M. (2011). Evaluation of doctoral nursing programs in japan by faculty members and their Educational and research activities. *Nurse Education today*, 53(7), 1-7.
- Asrami Vahed, M. J., Moradzadeh, A., & Yaghoubi, N. M. (2015). The mediating role of energy in the relationship between Islamic work ethic and the desire to leave the service. *Public Management Research*, 8 (28), 56-33.
- Atmeh, M., & Al-Khadasch, H. (2008). Factors affecting cheating among Accounting Students (using the Theory of Planned Behavior). *Journal of Accounting Business Management*, 15, 109-125.
- Barzegar- Befrooi, M., & Barzegar- Barfoei, K. (2016). The model of predicting academic fraud based on religious orientation, orientation of achievement goals and source of control in students. *Islam and educational research*, 8(15), 49-66.
- Bloodgood, J. M., Turnley, W. H., & Mudrack, P. (2008). The influence of ethics instruction, religiosity, and intelligence on cheating behavior. *Journal of Business Ethics*, 82 (3), 557-571.
- Cheraghi nia, S. (2014). *Theses Investigating the Relationship between Cognitive Styles (Modern or Adoptive-Modernist or Researcher) with Satisfaction*

and Academic Delay in High School Male Students in Abdanan. M.Sc. Educational Psychology, Allameh Tabatabai University. (In Persian).

Chudzicka-Czupala, A., Grabowski, D., Mello, A. L., Kuntz, J., Zaharia, D. V., Hapon, N., & Börü, D. (2013). Application of the Theory of Planned Behavior in Academic Cheating Research—Cross-Cultural Comparison. *Ethics & Behavior*, 26(8), 638-659.

Colnerud, G., & Rosander, M. (2009). Academic dishonesty, ethical norms and learning. *Assessment & Evaluation in Higher Education*, 34(5), 505-517.

Faizullah Nejad, I. (2014). *Predicting fraud in undergraduate students based on the components of academic motivation and moral identity*, Master Thesis Tabriz University. (In Persian).

Farid, A. (2016). The role of academic self-expression, academic frustration and bullying behaviors in predicting student academic fraud. *New Educational Thoughts, Faculty of Educational Sciences and Psychology, Al-Zahra University*; 13 (2). (In Persian).

Farid, A. (2016). The role of motivational factors of personal goal orientations, academic self-efficacy and academic stress in academic fraud of pharmacy students. *Journal of Education Strategies in Medical Sciences*, 9 (6), 423-414. (In Persian).

Fealy, S., Safar Pour, S., & RasouliAzar, S. (2014). Factors affecting student cheating in university exams; Quarterly Journal of Research and Programs in Higher Education. *Quarterly Journal of Research and Planning in Higher Education*, 20 (1), 57-77. (In Persian).

Ferrari J., & Tice D. (2000). Procrastination as a self-handicap for men and women: A task avoidance strategy in a laboratory setting. *Journal of Research in Personality*, 34:73–83.

Ferasatkah, M. (2006). Scientific ethic, a key for improving higher education. *Ethics in Science Technology*, (1): 13-27. (In Persian).

Galavandi, H. (2016). Predicting Work Ethics based on the Spirituality in the Workplace. *Ethics in science and Technology*, 11 (1), 75-84.(In Persian).

Ghanbari S., & Soltanzadeh V. (2016). The role of mediator emotional intelligence in the relationship between Self- efficacy of research and academic achievement motivation. *Journal of Educational Measurement and Evaluation Studies*,6(14),41-67. (In Persian).

Ghosh, R., & Roy, S. (2017). Relating multidimensional perfectionism and academic procrastination among Indian university students: Is there any gender divide?. *Gender in Management: An International Journal*, 32(8), 518-534.

Giluk, T., & Postlethwaite, B. E. (2017). Big Five personality and academic dishonesty: A meta-analytic review. *Personality and Individual Differences*, 72: 59-67.

Greenawalt, J. A., O'Harra, P., & Little E. (2017). Undergraduate Nursing Students' Ability to Apply Ethics in Simulated Cases. *Clinical Simulation in Nursing*, 13(8), 359-379.

Hardy, S. A., Bhattacharjee, A., Aquino, K., & Reed, A. Jr. (2010). Moral identity and psychological distance: The case of adolescent parental socialization. *Journal of Adolescence*, 33(1):111-23

Hassani, M., Rahimi, M., & Samari, M. (2014). The effect of Islamic work ethic on organizational justice, job satisfaction and absence of employees of Urmia Electricity Department. *Organizational culture management*, 12 (4), 633-613.

Hen, M., & Goroshit M. (2018). *The effects of decisional and academic procrastination on students' feelings toward academic procrastination*, Current Psychology; <https://doi.org/10.1007/s12144-017-9777-3>.

Hosseini Nejad, S. M., Sanago, A., Kalantari, S., Joybari, L., & Saeedi, S. (2016). Ethics of studying in educational environment: Perspectives and experiences of medical students. *Journal of Educational Development in Medical Sciences*, 9 (22), 43-34.

Kandemir, M. (2016). Predictors of Academic Procrastination: Coping with Stress, Internet Addiction and Academic Motivation. *World Applied Sciences Journal*, 32 (5), 930-938.

Kármén, H., Kinga, S., Edit, M., Susana, F., & Réka, J. (2014). Associations between Academic Performance, Academic Attitudes, and Procrastination in a Sample of Undergraduate Students Attending Different Educational Forms. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 187, 45-49.

Kaufman, H. E. (2008). Moral and Ethical Issues Related to Academic Dishonesty on College Campuses. *Journal of College and Character*, 2(5), 1-9.

Khamesan, A., & Amiri, M. A. (2011). The Study of Academic Cheating Among Male and Female Students. *Ethics in science and Technology*, 6 (1), 54-62.

Khormai. F., Azadi. Dehbidi, F., & Zaboli, M. (2016). Predicting academic procrastination based on the moral virtue of patience through the mediation of components of achievement goals in students. *Ethical Research*, 7 (1), 55.

- Kizuri, A. H., Mohammadi Hosseini, S. A., & Soleimani, E. (2019). Students' perception of faculty members' teaching competencies (Case study: Ferdowsi University). *Scientific Journal of Teaching Research*, 7 (4), 131-107. (In Persian)
- Kline, R. B. (2011). *Principles and practice of structural equation modeling*. Second Edition, New York: The Guilford Press.
- Laripour, M., Azizzadeh. Forouzi, M., Kazemi, M., Heidarzadeh, A., & Sarafizadeh, S. (2021). Attitudes towards academic fraud and its relationship with students' academic achievement motivation and self-esteem. *Journal of Education Strategies in Medical Sciences*, 4(3), 111-103. (In Persian)
- Lowinger, R. J., Kuo, B. C. H., Song, H. A., Mahadevan. L., Kim E., Liao, K. Y. H., Chang, C. Y., Kwo, K. A., & Han, S. (2016). Predictors of Academic Procrastination in Asian International College Students. *Journal of Student Affairs Research and Practice*, 53 (1), 90-104.
- Maanipour, H. (2012). *Relationship between Social Capital and Professional Ethics of Faculty Members in Islamic Azad University Guilan Branches, MSc in Human Resource Management*. Islamic Azad University of Rasht Branch. (In Persian).
- Mazraeh, M. (2018). Factors Affecting Fraud among Accounting Students; *11th International Conference on Management and Accounting and 8th International Conference on Entrepreneurship and Open Innovation*; July 11; Razi International Conference Hall.
- Mehdizadeh, I., Rajaipour, S., Hoveida, R., & Salmabadi, M. (2015). The role of academic self-efficacy and academic self-disability in students' academic procrastination. *Journal of Educational Strategies in Medical Sciences*, 11 (3), 1-10. (In Persian).
- Michałowski, J., Koziejowski, W., Droździel, D., Harciarek, M., & Wypych M. (2017). Error processing deficits in academic procrastinators anticipating monetary punishment in a go/no-go study. *Personality and Individual Differences*, 117, 198-204.
- Mousavi, S. M., & Kazemi, M. (2019). A Study of the Relationship between School Ethics and Teaching Styles with Academic Procrastination in Secondary School Students in District 1 of Zanjan. *Applied research in consulting*; 2 (5): 17-1.
- Murdock, T. B., & Anderman, E. M. (2006). *Motivational perspectives on student cheating: Toward an integrated model of academic dishonesty*.

Nakhaee, A., & Sobhani, A. (2019). Professional Ethics as an Effective Indicator on Organizational Entrepreneurship Pattern. *Ethics in science and Technology*, 14 (2), 16-22. (In Persian).

Narimani, M., Mohammadi, G., Almasi Rad, N., & Mohammadi, J. (2017). The role of moral intelligence and risk perception in predicting students' academic burnout and procrastination. *School Psychology Journal*, 6(2), 142-145. (In Persian).

Ocak, G., & Boyraz S. (2016). Examination of the Relation between Academic Procrastination and Time Management Skills of Undergraduate Students in Terms of Some Variables. *Journal of Education and Training Studies*, 4(5), 2324-8086.

Omid Moghadam, K., Khamsan, A., & Aiti, M. (2017). Identifying the reasons for ignoring academic ethics and committing academic fraud. *Quarterly Journal of Ethics in Science and Technology*, 13(2), 1-21. (In Persian).

Patrzek, J., Sattler, S., Veen, F., Grunschel, C., & Fries, S. (2015). Investigating the effect of academic procrastination on the frequency and variety of academic misconduct: a panel study. *Studies in Higher Education*, 40(6), 1-12.

Royai, Z., Shakari, O., Bagharian, F., & Sharifi, M. (2015). Analyzing the relationship between goals and academic cheating: the mediating role of non-commitment to academic ethics. *Ethics in Science and Technology Quarterly*, 12(1), 1-11. (In Persian).

Sadeghi, A., Ofoghi, N., Bonapour - Hamidi, M. H., & Emami, S. F. (2017). A Study Institutions in Rasht. of Factors Related to Fraud among Students of Higher Education. *Strategic research on security and social order*, 19 (4), 52-35.

Saki, R. (2011). Ethics in educational research and its components. *Journal of Ethics in Science & Technology*, 6 (2), 52-64. (In Persian).

Salimi, J., Barkhoda, S. J., & Mohammadian- Sharif, K. (2014). Investigating the relationship between academic motivation and social achievement goals with academic procrastination in students. *Consulting research*; 13 (50), 100-80. (In Persian).

Shahbazian-Khoonin, A., Farid, A., & Habibi Kalibar, R. (2015). Phenomenological study of the causes of the tendency to academic fraud from the perspective and experiences of cheating students. *Journal of Teaching Research*, 4 (2), 114-125. (In Persian).

Shariyatmadari, A., & Adinehvand, F. (2019). Identifying the Effectiveness of Training Philosophical Concepts on Development of Ethical Values. *Ethics in science and Technology*, 14 (2), 23-30. (In Persian).

Shu, L. L., Gino, F., & Bazerman, M. H. (2011). Dishonest deed, clear conscience: When cheating leads to moral disengagement and motivated forgetting. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 37(3), 330-349.

Tibbetts, S. G., & Myers DL. (1999). Low self- control, rational choice, and student test cheating. *American Journal of Criminal Justice*, 23(2), 179-200.

Tuckman, B. W. (1991). The development and concurrent validity of the procrastination scale. *Educational and Psychological Measurement*, 51(2), 473-480.

Van Wyk, L. (2004). *The relationship between procrastination and stress in the life of the high school teacher*. Unpublished master thesis, University of Pretoria.

Vordiniya, A, A., & Salehnejhad, S.N. (2013). A Study of Influential Factors on Students' Participant in Cheating Behavior. *Ethics in science and Technology*, 8 (1), 85-93. (In Persian).

Yazıcı, H., & Bulut, B. (2015). Investigation into the Academic Procrastination of Teacher Candidates' Social Studies with Regard to their Personality Traits. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*. 174, 2270-2277.